

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 52.

Z KRAKOWA DNIA 29 CZERWCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 21 Czerwca

Droga rocznica ogłoszenia Królestwa Polskiego, obchodzoną była wczoraj w Stolicy tutejszey z tą uroczystością, iakiey tak znakomita pamiątka iest godna, i z tą radością, iaką przecięte są serca wszystkich Polaków na wspomnienie dnia, w którym przez łaskę Naypotężniejszego i Nalepszego z Monarchów, udarowani zostali bytem politycznym. Gdy z powodu deszczu, zwykłe nabożeństwo pod gołem niebem w obozie odbytem bydź nie mogło, odprawiła się w Kościele Metropolitalnym uroczysta Msza, którą celebrował J.W. Czyżewski Biskup Augustowski, Senator Królestwa Polskiego, a wszystkie Władze i lud wznoszący modły za naydłuższe życie i powodzenie ukochanego Monarchy i jego dostoyney Familii, były obecne temu świętemu obrzędowi. Z powodu uroczystości dnia tego, w Teatrze Narodowym dane było widowisko bezpłatne, a wieczorem oświetcono miasto.

Podług przepowiedzeń meteorologiczno - elektrycznych, czynionych w Berlinie, tegoroczne lato ma bydź bardzo burzliwe. Lubo stan takowy atmosfery iest bardzo korzystny dla wegetacyi i

naylepszych wszędzie urodzaiów spodziewać się można, przecież w niektórych okolicach mogą się przytrafić wielkie gradobicia. — Nie doszły tu ieszcze żadne tego rodzaju doniesienia, oprócz naypomyślniejszych zwiastujących wszędzie sownie nagrodzone prace rolnika. — W Warszawie prawie codziennie padają deszcze.

Przyjemną zapewne będzie wiadomość dla miłośników muzyki, a mianowicie oczystych talentów, że JPan Mirecki, autor muzyki do opery *Cyganie*, bawiący teraz w Medyolanie, napisał muzykę do baletu *Essex*, która tak się podobała, że młody ten kompozytor wezwany został do napisania muzyk do innych baletów, a nawet i oper. — Pomnąc na trudność, z iaką Włosi oddają pochwały kompozytorom muzycznym, a mianowicie cudzoziemcom; pochwały, iakie spotkały Pana Mireckiego, uważać winniśmy za szczególny dowód iego niepospolitego talentu.

Z Baiony d. 4 Czerwca.

Kilkanaście gońców przebiegło przez nasze miasto, których iak słyhać nowy Rząd Hiszpański do różnych Europejskich Dworów wysłał. Kilka transpor-

ów pięcięty zabranych) nam zostało. W wozach Salinas zabrano kilka mułów wiozących dla wojska wiary pieniądze. Transport 100,000 franków przeznaczony z Santony do Burgos, nie doszedł tam. Póki wojsko kolumnami idzie i do miast wchodzi, nie słycać nic o zbrojnych kupach, ale i tak tylko oddali się lub może ważne miejsca wojsku wiary powierzy, chwycią mieszkańcy oręż i pokazują się wszędzie, gdzie im tylko góry kryjówki nastroczą. Z niecierpliwością oczekiwane tu jest nadejście odwodowego wojska, dla oczyszczenia gościńców od zbrojnych kup. (Z Gońca Fran.)

— D. 5 —

Długo przed rozpozuciem kroków nieprzyjacielskich widzieliśmy przechodzące (przez nasze miasto do Hiszpanii) wozy z bronią, mundurami i wszelkiego gatunku amunicją. Te transporty nie tylko nie ustały po przeprawie wojska naszego za Bidasao, ale owszem się zwiększyły, ponieważ żywność i pieniądze na żołd dla wojska i zakup potrzeb wożone są za niem. Gdy ograniczone prowincje Hiszpańskie bardzo są ubogie i mało tam znajduje się pieniędzy, przeto wtargnięcie Francuzów więcej jest dla Hiszpanów korzystnem, niżeli szkodliwem. Jakie zaś wynagrodzenie za ogromne nasze koszta Hiszpania dać nam będzie musiała, dotąd wiedzieć niemożna; może będzie korzystna taryfa celna dla naszych towarów ułożona, bo kontrybucya z wielką tylko trudnością wybraną byćby mogła.

Wszelkiego gatunku żywność zdrożała tu o pięć razy i gotowizną jest płacona

Zona i córka Francuzkiego komisarza Ouyard miały być w swej podróży do Madrytu w Biskai między Oyarzun i Ernani od Naczelnika bandy, nazwiskiem Pello, zatrzymane i okupić się musiały 100,000 Fr. Gdy wozy z pieniędzmi trudno przewozić, przeto zastaniane teraz są nie tylko konnicą, ale i artylerją konną. (Z Gońca Fran.)

Podług doniesień w tej chwili z Madrytu nadeszłych, miał Król z Sewilli do Madrytu odjechać. Sądzą jednak, iż rozpoczęte poruszenia przez Jenerałow Bourmont i Bordesout przeszkodzą tej podróży.

Z wielkim pośpiechem pracują ciągle nad obwarowaniem miasta naszego.

Chapalengara, megdy naczelnik głównego sztabu Miny w wojnie o niepodległość, utworzył z rojną kupę i pokazał się w tych dniach pod Rancal.

Z Perpignanu d. 5 Czerwca.

Jeneral Mauso, który dowodził w Tarragonie, przyłączył się z swoją dywizją do wojska Miny.

Marszałek Moncey (Xze Conegliano) odbył d. 29 Maia w Cardedu wojenną radę, na ktorej znajdowali się dowodcy celniejszych korpusów jego wojska. Sądzą, że wojna w Katalonii i całej Hiszpanii w krótko inny obrot weźmie. (Z Gońca Fran.)

Z Madrytu d. 5 Czerwca.

Dzisiejsza gazeta nasza zawiera następujące dwie odezwy Rejencyi do żołnierzy tak zwanego narodowego wojska i ludu:

Żołnierze! Skołataney wojną domową oyczyźnie zaczęta zabłyskać nadzieia ukończenia iey cierpień. Rząd jest utworzony i wszyscy Hiszpanie uznają go z pośpiechem. Hydra takcyy kona, i po-

kóy zapowiada nam spokójność. — Oarstka obłąkanych ludzi oszukuje was; wystawia na sromotne niebezpieczeństwa i pląta w wojnę, z której inney korzyści nad hańbę i śmierć odnieść nie możecie. — Europa chce aby w Hiszpanii panował pokój, którego potrzebnie. Sto tysięcy Francuzów pod rozkazami wnuczka Henryka IV przybyło, dla dopomoczenia 10 millionom Hiszpanow do przywrocenia go. Któż odważy im się opierać? Mielizby żołnierze Hiszpańscy przyłożyć się do bolesnego przedłużenia uwięzienia Króla swojego? — Żołnierze! w waszych szeregach znajducie się oyczyzna. Wy przyłożyć się możecie do uwolnienia uwięzionego waszego Monarchy; a skoro wielki ten cel dopełniony zostanie, powrócicie na łono waszych rodzin, dla trudnienia się, jako synowie pokoju, domowemi pracami. Mielizbyście przenieść hańbę broczenia rąk waszych we krwi waszych współbraci, nad chwałę zabezpieczenia spokójności oyczyzny? — Żołnierze! Usłuchajcie głosu Rejencyi Hiszpańskiej, która mowi do was w imieniu uwięzionego waszego Króla; usłuchajcie głosu prawdy, głosu własney waszey sprawy! Rzućcie się na łono dawnych waszych towarzyszków oręża i wykrzyknijcie z nimi: Niech żyje Król! — W pałacu d. 3 Czerwca 1833.

(podpisano) Xze Infantado, prezes;
Xze Montemar; Jan Biskup Osmy; Ant. Gomez Calderon.

Hiszpanie! Od chwili, w której wiadomą została nieobecność nayukochańszego naszego Monarchy, utworzenie Rejencyi na czas iego więzienia i naszych cierpień, stało się nieodzownem.

Powołani do tak trudney pracy w przykrym nader i niespokojnym czasie, w którym faktyce przeciw sprawiedliwości i prawności usłują walczyć, w którym ludy żądają bezpieczeństwa i opieki, postanowiła Rejencyia uczynić zadosyć ostatniemu życzeniu, nie uwodząc się ani namiętnościami, ani słabością. — Ustawiczną iey troskliwością i natężeniem będzie oswobodzenie Króla naszego. Dla przyspieszenia tego świętego przedsięwzięcia połączy swoje usiłowania z usiłowaniami woyska Francuzkiego i Wysokiego ich Wodza; wszystkie w tęp mierze ofiary zdawać iey się będą łatwe i mało znaczące. — Przed wszystkim zwróci uwagę swoją na woysko. To prawdziwie Królewskie w pośród zaiadłości wojny domowey utworzone woysko, zasłużyło na wieczną wdzięczność Hiszpanów. Nadszedł czas do nagrodzenia iego waleczności i wierności porządkiem i prawem urządzeniem. — Administracyia królewa w wszystkich swoich odnogach z świątłych, Króla i naród kochających mężów złożona, starać się będzie pod kierunkiem Rejencyi ulżenia ciężarów ludowy, utrzymaniu wewnątrz spokójności i zachowania dawnych ustaw. — Rejencyia użyje dzielnie powierzoney sobie władzy na poskromienie prześladowań i bezprawioy, i oraz do ziednania władzy Królewskiej, temu świętemu składowi, który iey powierzony został, uszanowania, i tak postępować będzie, ażeby sądy uczuć dały cały ciężar swey surowości tym wszystkim, którzyby ją poniżyć chcieli. — Tak postępować będziemy, zostawiając resztę do naywyższego postanowienia N. Króla, skoro będzie mógł wolno władzę swoją i powagę odhwywać.

Nim atoli ta szczęśliwa nastąpi chwila, której tymczasowy rząd ustanie, Kęja oświadcza, iż użycie wszelkiej tęgości, aby zakrwawione jeszcze nasze rany nie były na nowo rozdarte. Wszyscy przyjaciele Króla, sprawiedliwości i porządku zapewnionemi być mogą o tej pomocy.

(Podpisy iak wyżej.)

Z Paryża d. 13 Czerwca.

Major - Jenerał do Ministra wojennego.

Z Madrytu d. 6 Czerwca 1823.

Dywizyja Bourcka czyniła swoje poruszenia przeciw Leon, i przednia jej straż pod Marszałkiem polnym Hr. de la Rochejacquelin osadziła to miasto d. 31 Maia. — D. 1 Czerwca rozpoznanie z 100 koni, wsparte 200 ludzi piechoty, udało się ku Astorga. D. 2 równo ze dniem natrafiło o trzy ćwierci mili od Astorga na tylną straż nieprzyjacielską, składającą się z 1000 ludzi, wraz 300 jazdy, która zabierała się do ustępu. Nasi strzelcy i huzary uderzyli zaraz na nieprzyjaciela, potłamsili go szyki i ścigali go aż o półtorej godziny drogi za Astorga. 12 do 15 zabitych, daleko większa liczba ranionych i 150 jeńców, pomiędzy którymi Marszałek polny Santiago - Wall i Naczelnik szwadronu Romuero, są owocami tej świetnej potyczki. Hr. de la Rochejacquelin wspomina z wielką zaletą o szwadronowym Naczelniku od 1go pułku huzarów, Vidal, który tem rozpoznaniem dowodził, że umiał z zachwiania się nieprzyjaciela korzystać; o Kapitanie Feruel, swoim adjutancie; o ordynansowym oficerze Alingry i takimże oficerze Jenerała Bouck, P. Montaud n, o Kapita-

nie Cretet od 7go strzelców pułku; o Poruczniku Giroust od tegoż pułku, który zabrał w niewolę Hiszpańskiego jenerała; o Poruczniku Joleau od 1go huzarów pułku; o kwatermistrzach Dartis i Lacroix; o Brygadierach Blanc i Samson, tudzież o strzelcach Laurent i Belleden.

Major - Jenerał Hr. Guillemillot.

Doniesienie

od 4go korpusu do Ministra wojennego.

Z Puycerda d. 7 Czerwca o godzinie 8 zrana.

Wczoraj o godzinie 5 zrana dowiedziałem się, że przez Jenerała Ramagosa podczas nocy wysłane z Belver do Martinet, Mantella i Santa-Lugina rozpoznanie wszędzie znalazło nieprzyjaciela. Jenerał ten cofnął się do Jsobal, zostawiwszy w Belver i Taldindre 3 kompanie. O godzinie 8 doniesiono mi, że nieprzyjaciel nie jest liczny i Ramagosa zabiera się do udania do Belver. O godzinie 9 przeszły tabory Królewskich Hiszpanów z Jsobal przez Belver, a o godzinie 10 Jenerał Ramagosa znajdował się z wojskiem swoim w Puycerda. Trzy odzielone kompanie nadeszły dopiero w kilka godzin przez góry; przed godziną 11 pokazał się dopiero nieprzyjaciel w całkowitej sile i od Belver do Alp. Rozkazałem zaraz stojącym w Salligouse dwiema kompaniom wołyżerom od 60go pułku liniowego wyruszyć ztamtąd, dla utrzymywania zemną związku i uważania poruszeń kolómny za Alp stojącej. Napisałem do miejscowego prezydenta i Porucznika celników w la Tour de Carol, aby mieszkańców uzbroili i celników zwołali i posłałem im ta-

dunki. — Przypadkowe położenie miejsc zamaskowało poruszenia nieprzyjacielskiej kolomny, która przeszła już za Belver, a będąca za Alp spoczywała przy moście pod Sauler. Potem czyniła obroty chcąc nam dać poznać i chce na nas uderzyć; nakoniec udała się do Villa - Roveu i Palau, gdzie o godzinie 3 z południa stanęła. Siłę jej sądziłem być około 2000 ludzi i 80 koni. Gdy widziałem, iż obie kompanie wotyżerów od 600 pułku, które niedaleko od tego miejsc stanęły, na niebezpieczeństwo wystawione były, rozkazałem im oddalić się ztamtąd. W południe złączyłem się z nimi z 4 kompaniemi 2go liniowego pułku w liczbie około 150 ludzi; za Bourg - Madame połączyliśmy się i szybkim krokiem postępowaliśmy przeciw nieprzyjacielowi, gdy tymczasem nadeszło z Puycerda doniesienie, że konstytucyoniści, którzy po prawej stronie Belver zamaskowane stanowisko mieli, z całą siłą przeciw temu miastu dążą. Zatrzymałem się i kazałem tę 1 kolonnę, która około 1000 ludzi i 20 koni wynosiła, uważać. Gdy przybyła do mostu pod St. Martin, zwróciła się w przeciwną stronę i szła nad brzegiem Sturzbach. Tu postrzegłem, iż przy uderzeniu na Palau ta kolonna zagroziłaby mi z boku; zmieniłem zatem mój kierunek na prawą; przeszedłem z jedną częścią w yska poniżej Puycerda, gdy druga obeszła to miasto, dla wzięcia nieprzyjaciela pomiędzy dwa ognie i ścigałem go. Lecz to ściganie nie miało innego skutku, iak że nieprzyjaciel musiał się cokolwiek dalej za Segre przeprowadzić, zkąd udał się przez wzgórze do Palau. Gdybym miał był szwa-

dron jazdy przy sobie, ta kolonna byłaby naszą. O godzinie 8 w wieczór powrociłem do Puycerda. Nieprzyjaciel i pozostał przez noc w swoim stanowisku. Rozestane dziś rano na wszystkie strony aż do Aja rozpoznania każą mi wierzyć, iż nieprzyjaciel znajduje się i dzisiaj w tem samym ieszcze stanowisku.

Podpułkowi od 2go liniowego pułku Hr. d' Json.

Dopis o godzinie 8 w wieczór. Nieprzyjaciel czynił dziś o godzinie 10 przed południem swoje poruszenia przez Dorri do Ribas. O godzinie w pół do 11 wyruszyłem z Puycerda dla uderzenia na jego tylną straż. W porozumieniu z Ramagosą ścigałem go aż do wąwozu Antose, ale go niedognałem. W tej chwili wchodzę z 4 kompaniemi 2go liniowego pułku do Puycerda, a dwie kompanie 600 pułku weszły znowu do Salligouse. Jenerał Ramagosą postąpił aż do Dorri, lecz powrócił tej nocy. Niektórzy zbiegowie zapewnili mnie, iż pomiędzy konstytucyjnemi żołnierzami panuje ostygułość. Wies Palau nie była zmuszającą do zapłacenia kontrybucyi i Mina dosyć dobrą w woysku swoim utrzymać karność.

Dla zastonienia granic Francuzkich od podobnego napadu, zaraz po cofnięciu się z nich Myny postawiono w Puycerda 4 do 500 Francuzów i do 900 Królewskich Hiszpanów pod Ramagosą.

Telegraficzne doniesienie.

Z Madrytu d. 9 Czerwca o godzinie 10 zrana.

Portugalskie woyska oświadczyły się d. 27 Maia przeciw konstytucyi. Ja-

fant Michał znajduje się na czele tego poruszenia, do którego należy cała osada Lizbońska, wyjąwszy jeden tylko pułk — Król okazał się przychylnym konstytucyi. — Stany ogłosiły posiedzenia swoje, za nieustające; ostatnie d. 30 Maia było nader burzliwe. — J. K. M. utworzył sobie nowe Ministerjum z samych członków Stanów. — (Monitor dodał, iż niepogoda przerwała znaki telegraficzne, a zatem wiadzieć niemożna, czyli to doniesienie jest ukończone.)

Dziennik konstytucyjonista zawiera rozkaz dzienny Miny, w którym grozi, iż każdego, ktoby jakim bądź sposobem przeciw konstytucyi powstał, każe rozstrzelać, a miasta, któreby takiej dopuściły się winy, będą spalone i kamień na kamieniu nie pozostanie.

Pułki 2oty, 43ci i 59ty stojące w Paryżu osadą udają się do wojska do Hiszpanii.

Rejencya Hiszpańska wezwała także w imieniu swoim do poddania się dwoje w opasanych przez wojska Francuzkie twierdze St. Sebastian i Pampelony.

W prywatnym liście donoszą z Madrytu, iż uwięziono tam kilkanaście osób, które należały do tajnych zgromadzeń. W Araniucz zaszło nawet pomiędzy stronnikami Królewskimi zaburzenie i jedni przeciw drugim prosili o osadę Francuzką.

O wyjeździe Króla Hiszpańskiego do Kadyxu niema do dnia dzisiejszego żadnej pewności. Ale chociażby nawet nastąpiła, i Stany się tam przenieśli, nie wiele uczynionoby jeszcze dla utrzymania konstytucyi. Kadyx był póty trudnym do wzięcia, póki Anglicy morzem

opatrywali go w żywność, ale teraz eskadra nasza przecina wszelki do niego dowóz. Jedna na drodze usypana bateria wystarczy zaś do zamknięcia go od lądu, a z tem niedostanie znikąd żywności, i nie potrafi długo się trzymać.

Margrabia Talaru, mianowany Posłem przy Królu Ferdynandzie, a tymczasowo przy Rejencyi upoważniony, odjechał d. 10 b. m. z pierwszym swoim Sekretarzem Hr. Gabrielem do Madrytu, reszta zaś osób do poselstwa należących pojechała za nim d. 1. Zapewniają, iż dyplomatycznej ajenci Rossyi, Austrii i Pruss wkrótce tamże się udadzą. Sardyński uda się na końcu tego tygodnia do Madrytu.

Adjutant N. Cesarza Rossyi, Pułkownik Buturlin, pojechał ztąd d. 10 do głównej kwatery Xcia Angouleme, dla złożenia mu życzeń od swojego M. archy. Pułkownik Buturlin ma samyst prosić J. Królewicowską M. aby mógł z wojskiem Francuzkiem odbyć kampanią.

Drugi odwodowy korpus pod rozkazami nowego Marszałka Lauriston zebrać się ma, iak mówią, w okolicy Tuluzy. Wszystkie znajdujące się w kraju pułki mają do niego należeć, z zostawieniem tylko na osadach zakładów, do których wcielonymi są inwalidzi i popisowi 1823 roku. Wynosić zaś ma 25,000 ludzi.

Wizerunek Marszałka Xcia Eckmülh (Davoust) przeniesiony został z sali Marszałków do domu inwalidów i wręcznie zmarłych Marszałków umieszczony. W Sali Marszałkowskiej miejsce jego zastąpi wizerunek Marszałka Suchet (Xcia Albufera.)

Z Londynu d. 10 Czerwca.

D. 7. pojechał Król do Windsor, lecz od 5 miesięcy dokuczająca mu podagra tak dalece go osłabiła, iż z pałacu nie mógł przejść do wsiądzenia do powozu, ale musiano go w lektyce zanieść.

Parlament zostanie d. 10 Lipca odroczone, tak przynajmniej (pisze Goniec) sądzą Ministrowie i nie widzą potrzeby przedłużenia jego posiedzeń.

Zakaz Anglikom zaciągania się do obcej wojskowej służby jest z oznaczeniem kary za przestępstwo w gazecie Dworskiej ogłoszony. Jedna część publiczności naszej jest kontenta, druga nie, z tej skrupulatnej neutralności.

Tuteysi stronnicy Hiszpanów nie sądzą jeszcze sprawy konstytucjonistów za zgubioną, dopoki Poseł naszego Rządu P. A'Court zostaje przy Królu w Sewilli i nie będzie przy Rejencyi Madryckiej upoważniony; tymczasem słychać, iż Francya umawia się o to z naszym Rządem. Minister Skarbowy Rejencyi P. Ero zaciągnąć chce dla prawego Króla Hiszpańskiego 50 mil. Fr. a Francya dla zastąpienia kosztów wojny wydać za 43 mill. rewersów, do których zakupowania wezwała bankierów Paryzkich. Prywatne listy z Paryża wzmiankują o zmianie Ministrów Francuzkich; P. Montmorency ma być na nowo Ministrem spraw zagranicznych, P. Chateaubriand Ministrem spraw wewnętrznych, P. Corbier sprawiedliwości, a Peyronnet domu Królewskiego.

Rada miasta Londynu zebrała się we wtorek i uchwaliła wesprzeć Hiszpanów z funduszów miejskich 500 funtów szterlingów.

Z Meksyku piszą pod d. 6 Kwietnia, że gdy Jurbide chciał wyjechać z stolicy dla udania się do swej rodziny do Tacubaja, kilka tysięcy pospolstwa wstrzymało jego wyjazd z okrzykiem: Niech żyje Cesarz, śmierć Kongressowi, Jenerałowi Santa Anna i wszystkim republikanom! Musiał zatem do pałacu wrócić i dopiero nazajutrz odjechał. Przestraszony tem zdarzeniem Kongres, który nie znajdował się iak w liczbie 60 członków, włożył na Ministra spraw wewnętrznych odpowiedzialność za utrzymanie publicznej spokojności, a Jenerała Andrade nakazał pod sąd oddać. Tegoż dnia udzielone zostały Kongressowi odpowiedzi od wojska oswobodzenia. — Jurbide polecił łascie Kongressu pozostałych wiernymi mu 700 ludzi z wojska jego.

Z Bruxelli d. 13 Czerwca.

P. Oubril oczekiwany tu jest iako Ces. Rossyyski Minister. — Baron Mareul, Poseł Francuzki, odwołany ztąd jest i udać się w tymże zaszczyście do Zjednoczonych Stanów północnej Ameryki.

Z Hawru piszą pod d. 6 b. m. że Amerykański okręt Amphion wpływając do kanału napotkał Hiszpańskiego korsarza, który groził mu zabiciem, ale przekonawszy się, że jest Amerykańskim, odstąpił od niego i pytał się o Francuzkie okręty. — Według najnowszych doniesień, z Mahon wypłynęło już 25 korsarskich okrętów, które pod Frejus dwa Francuzkie statki zabrały.

Przejazd gońców przez miasto zgasił się znów w tej chwili.

Z Sztokółmu d. 10 Czerwca.

Wczoray weszła do miasta naszego część woyska przeznaczonego do obozu pod Ladugårdsgårde, który składać się będzie z 10,000 ludzi.

Z powodu nastąpić mającey uroczystości zaślubin Królewica Następcy tronu zjeżdza się z okolic Szwecyi i Norwegii wiele gości do stolicy, a nawet cudzoziemców. — Hrabina Piper mianowana jest ochmistrzynią Następczyni tronu, a Panna Rossen panną nadworną Xiężniczki Albertyny.

Posel Angielski P. Blomfield miał dziś pierwsze posłuchanie u Króla.

Z Stambułu d. 26 Maia.

D. 10 b. m. zaczął się post Turecki (Ramadan) i zdaje się, że przydzie spokojnie, chociaż zawsze odznaczał się zdrożnościami, bo ciągle zachowane są naysurowsze środki przeciw Janczarom.

Jakkolwiek niedaleka jest odległość Dardanellów, nie mamy jednak dokładney wiadomości o poruszeniach floty pod kapitanem Baszą. Podług niektórych okrętowych doniesień widziana była pod Mitelene, a podług innych nie przeszła jeszcze Helespontu, i kapitan Basza chce na nim odbyć święta Beiram.

Położenie Porty w Azyi polepszyło się bardzo. Szach Perski utracił chęć do wojny i stara się rozpoczęte w Erzerum układy przyspieszyć. Basza Akry Abdullach, którego nieposłuszeństwo wiele Porcie kłopotu czyniło, poddał się nakoniec i do łaski przypuszczony został

Jest to dzieło Baszy Egipskiego, przez co nową uczynił przysługę Porcie. Posłał oraz 6000 woyska w posilku na Kandyą, przez co powstańcy zmuszonemi zostali do odstąpienia oblężenia udręczony oprócz tego morowem powietrzem twierdzy Kanca.

Z Luxemburga d. 12 Czerwca.

Z okolic Nadreńskich i portow Niderlandzkich idzie teraz znaczna ilość zboża do popołudniowo-zachodnich okolic Europy, gdzie z powodu wybuchey wojny dobrze jest płacone.

Z Frankfortu d. 13 Czerwca.

Nowa Austriacka pożyczka, której podięły się Domy Barona Rothschild Hr. Fries, P. Geymüller, Barona Arnstein i Eskeles, wynosi do 30 mill. Zr. Do 1go Lipca r. b. wydane będą obligacye na monetę srebrną w kwocie domiliona Zr. i po umowionej cenie pomiędzy Rządem i przedsiębiorcami zapłacone. Aż do Grudnia 1825 będzie co miesiąc podobna kwota Rządowi wypłacona.

Jedno z pism publicznych podać liczbę uniwersytetów w Niemczech do 20, nauczycielów do 884, a uczniów do 12,827. — W samey Gettindze pomiędzy 1547 uczniami znajduje się 636 cudzoziemców -- Zmarły niedawno w temże mieście Xięgarz Schneider odkazał domowi sierot, w którym jako sierota odebrał pierwsze wychowanie, 1000 talarów, swojemu uczniowi pożyczalną bibliotekę, a ubogim miasta około 20,000 talarów.

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1 Lipca r. 1823 u-
prasza Redakcyia Łaskawych Czytelnikow o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK

DO N^{ro} 52.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 29 CZERWCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Hydry d. 8 Maia.

Flottyle nasze doyc teraz są czynnemi i poczyniły wiele bogatych zdobyczy. Zbrały także kilka wojennych małych Tureckich okrętów i rozszerzyły na nowo postrach w mnićszy Azyi. Nadto przygotowane są do przywitania floty Tureckiej, iak tylko ciąsnę Dar-danellow opuści.

Z Tryjestu d. 26 Maia.

Na giełdzie tureyszey oznaymiono w tych dniach urzędownie, iż dwa dobre uzbroione Greckie okręty krążą w wodach Durazzo, i zalecono kupcom i kapitanom okrętów, aby zaopatrywali się w dokładne papiery, bo inaczy nie mogliby mieć pomocy rządowej.

Naynowsze listy z Hydry donoszą, iż Grecy zabrali 12 okrętów z Algierskiej eskadry, co jednak potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Pod Laryssą zwiększa się codziennie woysko Tureckie i zatewne w krótce działania swoje przeciw Morei rozpocmie.

Rozchodzi się tu wieść, że Demetryjpsylanty przybył z Grecyi do Ankony.

Loterya

u J. Bogscha w Wiedniu,
PANSTWO IWONICZ,

rynsk. 1357,228, kreutz. 32 w Moncc. Konw.

lub r. 893,71, kreutz. 20 w W. W.

DOBRA WROCANKA,

rynsk. 70,335; kreutz. 30 w Mone. Konw.

lub r. 475,938, kreutz. 45 w W. W. szacowane.

PANSTWO IWONICZ, w Galicyi Austryi, z Dworem gustownie wystawionym, Ogrodem ozdobionym. To Państwo na 3 Folwarki ze wszystkiemi gos-darskiemi Budynkami. Ma Pol Dworskich na 1500 Metzow. Ogrodów 68 Metzow, Łak 366 Metzow, Pastwisk na 158 Metzow, i 640 Morgów Lasu. Robocizny 11,300 dni ciągłych; 10,400 dni pieszych.

DOBRA WROCANKA, o puf mili od lwoicza z Budynkami Dworskimi i Folwarcznemi. Ma Pol Dworskich na 660 Metzow, Ogrodów 12 Metzów, Łak 150 Metzow, Lasu Dębowego towarne-go 30 Morgow. Robocizny od Poddanych 1,240 dni ciągłych, i 6,000 dni pieszych.

Ta Loterya składa się ze 146,200 Losów, z których 5,000 S tuk na bezpłatne Losy przeznaczone, a zatył tylko 141,200 Losów do przedania służą. Główne wygrane tej Loteryi są, PANSTWO IWONICZ, oraz DOBRA WROCANKA; procz tych dwóch Losów są ieszcze 6,998 wygrujących, od rynsk. 30,000, r. 10,000, r. 2,000, r. 5,000, r. 4,000, r. 3,000, r. 1,000, r. 500, znżając aż do r. 12 w Ogule r. 197,000 wynoszące, tudzież 60 Premiów z bezpłatnych Losów od r. 20,000 znżając do r. 50, w ogule r. 17,000 czyniące, które obie Summy r. 214,000 W. W. ilości robią, a kaźden Los wygrać trzy razy może.

Oddanie Realności wolnych od dłu-gów nast pi zaraz, lecz jeżeli wygrujący woleć będą zapiać Realności gotowe pieniężne, za PANSTWO IWONICZ r. 80,000 Mon. Konw. czyli r. 200,000

W. W. a za DOBRA WROCANKA rynos. 20.000 M. K., czyli r. 50,000 W. W. wyliczone mieć będą. —

Wypłata wszystkich Losów wygra- wających nastąpi w 14 dni po ciągnięciu Lotterii w Kantorze Głównego Domu Handlowego J. Bog sch w Wiedniu przy Ulicy Singer-Strasse pod Nm 899 za zwró- czeniem wygranych Losów. —

Aby tą Lotteriją przelicy do ciągnię- nia doprowadzić, niżej podpisany oświad- cza, że kto w pierwszych 5 miesiącach ra- zem 10 Losów zapłaci, dany mu będzie znak na jedenasty bezpłatny Los, ktore- n (skoro wcześniej licba onych całkiem zajęta nie będzie), zaraz po ogłoszeniu iż grzezenie się Lotteriji miejsca niema- na prawdziwy Los będzie wymienionym.

Ciągnięcie Lotteriji nastąpi tu w Wiedniu pod dozorem Władz Naywyż- szych, jeżeli nie wcześniej, to dnia 1go Lutego 824.

Los jeden kosztuje rysk. 10 W. W. Wieden, dnia 1go Maja 1823 r.

J. Bog sch.

u J Pana Kuhna Kupca Krak. Biletów do- stać można w Krakowie pod N. 554-

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę d. 29 Czerwca, da- ną będzie wielka Starodziejska Opera w 2 wiel. aktach: *Zwierciadło Arkadyjskie.*

We Czwartek zaś d. 3 Lipca na be- nefis Państwa Skocińskich daną będzie po raz pierwszy nowa Opera w 2 aktach, z włoskiego tłumaczona z muzyką Rossi- niego, pod nazwiskiem: *Zoraida.*

D O N I E S I E N I A.

TRYBUNAŁ PIERWSZEJ INSTANCYI,

Wolnego Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, wydał W Y R O K następującej osnowy:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszej Instancyi, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neu- tralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, dnia dwudziestego Czerwca w Piątek, Tysiąc Ośmset Dwudziestego Trzeciego Roku.

WYDZIAŁ PIERWSZY.

O B E C N I.

Mąkowski Prezes.

Kalinka Sędzia.

Hanowski Zastępca Sędziego.

Kuliczkowski Pisarz.

TRYBUNAŁ IWSZEJ INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu.

Rozwiązując żądanie P. Piotra Steinkeller Kupca i Obywatela Kraju tutejsze- go, do Sądu tego w dniu 1zisiejszym uczynione, poślug którego przedstawił, iż pozwany Star: Abraham Anisfeld w Kazimierzu żydowskiem przy Krakowie pod L. 51 zamieszkały, z dłużym się Powodowi Piotrowi Steinkeller Złotyeh polskich Dwa Tysiące Sto i Sburant moiedle do Wexlu, którego Terminu satysfakcyi już upły- nał, w wypłacie nieuiscił się jak składany Wexel dowodzi. — W takim więc razie Wierzyciel P. Piotr Steinkeller, szukając należytego w swej wierzytelności zabez- pieczenia się, a razem zapobiegając dalszym podstępom Staroz: Abrahama Anisfeld, o ogłoszenie upadłości nad jego majątkiem, a następnie o przedsięwzięcie stosownych w tej mierze środków, tak względnie majątku rzeczzonego Abrahama Anisfeld, jako i względnie zabezpieczenia jego osob. —

TRYBUNAŁ przeto

Wskutku odpowiednim żądania P. Piotra Steinkeller, po przekonaniu się z zło- żonych, Urzędowych dowodów o podstępie Star: Abrahama Anisfeld, ku szkodzie

swego Wierzydela działaniu, iak niemniej o jego niewypłacalności Długu do We-
xlu P. Piotrowi Steink Iler winneg, upadłość nad majątkiem tegoż Star: Abraha-
ma Anisfeld Spekulacyą trudniącego się, w myśl Art: I. Ks: III. Kod: Hand: ogłasza.
Dzień zaczęcia się tey upadłości, z Dniem Dwudziestym kwietnia r. b. Tysiąc
Osmset Dwudziestego Trzeciego, iako od Terminu nieuskućczuioney wypłaty Sum-
my, Dwa Tysiące Sto Złotych polskich, do Wexlu ddto dwudziestego Lutego Ty-
siąc Osmset Dwudziestego Trzeciego roku, oznacza. Sędzią Kommissarzem W. Ha-
bowskięgo Zastępcę Sędzięgo swęgo Trybunału mianuie, zaś Kuratorami P. Macieja
Mączeńskiego, i P. Jakóba Adlera postawia. Opieczętuwanie wszelkiego majątku
upadłego Star: Abrahama Anisfeld, Sądowi Pokoju Wydziału II Miasta Krakowa
poleca. Zaś zabezpieczenie osoby upadłego, przez osadzenie go w aresztach poli-
cyinych, Policyi posredniey Miasta Krakowa, gnatychniast poleca. Z resztą wy-
wieszenie Wyroku tego, i podanie go do Gazet krajowych, Kancelaryi swey po-
ruca. Wp's włości Złotych polskich pietnascie opłaconych zatwierdzając. Osądzo-
no w Pierwszey Instancyi z mocą temczasowey Exekucyi bez kaucyi. (podpisano)
Mąkowski. Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazujemy wszystkim Komornikom od ktorychby się tego doma-
gano, aby niniejszy Wyrok wyekkwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali,
Komendantom i Urzędnikom Siły zbroyney, aby w razie potrzeby gdy o to pra-
wnie wezwanemi będą, pomocy dodali. (podpisano) Mąkowski. Kuliczkowski Pisarz.

Jako zgodnie z Oryginalnym Wyrokiem wypisano, zaświadczam.
Kuliczkowski Pisarz.

TRYBUNAŁ PIERWSZEY INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,
wydał W Y R O K następujący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz
Sądowych na Audyencyi Publiczney Try-
bunału Iwszney Instancyi, Wolnego, Nie-
podległego i ściśle Neutralnego Miasta M.
Krakowa i Jego Okręgu, w Piątek dnia
30 Maja 1823 roku.

O B S E R W A C Y J E W Y D Z I A Ł I W S Z Y.

Kalinka, Sędzia Prezydujący.
Bartynowski, Sędzia.
Habowski, Zastępcę Sędzięgo.
Kuliczkowski, Pisarz.

TRYBUNAŁ IWSZEY INSTANCYI,

Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.
Rozwiązując żądanie Staroz: Berla Bermanna. Kupca w Żydowskim mieście
Kazimierzu przy Krakowie pod L. 91 zamieszkałego, podług którego przedstawia,
iż Staroz: Szmul Birnbaum Kupiec na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 66 zamie-
szkały, tudzież Star: Józef Bader szynkiem miodu trudniący się na Kazimierzu
przy Krakowie pod L. 107 zamieszkały, będąc skazani Wyrokiem Sądu swęgo dd-
220 Lipca 1822 r. na zapłacenie solidarne Staroz: Berl Bermann resztujący summy z we-
xlu dd. 7 Lutego 1822 r. pochodzący w ilości Złp. 849 w courrannt monecie z
prowizyją po 6 od 100 od dnia 6 Kwietnia 1822 r. i kosztami prawnymi w ilości
Złp. 45 przysądzonemu, w wypłacie nie uścilił się, albowiem na wezwanie o za-
płatę po 1 dniem 5tym Lipca 1822 przez Komornika Skórczyńskiego, iak Protokół
przez tegoż Komornika Skórczyńskiego pod dniem 16 Lipca 1822 spisany świadczy,
Staroz: Józef Bader oświadczył, że nie niema, a ztym, że nie jest w stanie za-
spokolenia należycości, i o tem exekwujący Komornik przekonał się, iak również,
iż Starozakonny Szmul Birnbaum w podobnym jest stanie, przez Komornika Sa-
lomońskiego Protokół w dniu 31 Stycznia 1823 r. spisany, dowodzi, w takowym
więc razie Wierzytel Staroz: Berl Berman szukając należytego w swej wierzy-
telności zabezpieczenia się, a razem zapobiegając dalszym podstępom Staroz: Józ-

fa Bader i Szmulą Birnbaum, ogłoszenie upadłości nad ich majątkiem, a następnie o przedsięwzięcie stosownych w tej mierze środków, tak względnie majątku rzeczonych Badera i Birnbauma, jako i względnie zabezpieczenia ich osob uprasza—

TR Y B U N A Ł przeto

W skutku odpowiednim żądaniu Staroz: Berl Bermann, po przekonaniu się z złożonych Urzędowych dowodów o podstępnie Badera i Birnbauma ku szkodzie swego Wierzyciela działaniu, jak niemniej o ich niewypłacalności dłużu resztującego do Wexlu Berl Bermanowi winnego, upadłości nad majątkiem tychże Staroz: Jozefa Bader, szynkiem miodu trudniącego się i Szmulą Birnbaum Kupca, w stosunku Art 1go, Księgi III Kodeksu Handlowego ogłasza.

Dzień zaczęcia się teyże upadłości z dniem 6 Kwietnia 1822 r. jako od terminu nieuskuteczonych wypłaty resztującej Summy do Wexlu ddo 7 Lutego 1822 r. w ilości Złpolskiej Osmset czterdzieści dziewięć oznacza. Sędzią Komisaryzem W. Habowskiego Sędzię Zastępcę Trybunału swego mianuje, zaś Kuratorami J. Marcieja Mączęńskiego i P. Jakoba Adlera postanowia. Opieczętowanie wszelkiego majątku upadłych Badera i Birnbauma, Sądowi Pokoju Wydziału II Miasta Krakowa poleca. Zaś względnie zabezpieczenia się co do osob pozwanych, danie bacznego oka na upadłych Woytowi Gminy VI Miasta Krakowa poleca. Zresztą wywieszenie Wyroku tego i podanie go do Gazet Krajowych, Kancellaryi swey porucza. Wpis w ilości Złpół: jeden groszy piętnaście opłacony, zatwierdzając. Osądzono w Pierwszej Instancyi z temczasową Eksekucyją bez kaucyi, (pod isano) Kalinka Sędzia Prezydujący. Kuliczkowski Pisarz.

Zalecamy i rozkazujemy wszystkim Komornikom, od którychby się tego domagano, aby Wyrok niniejszy wyekskwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali, Komendantowi i Urzędnikom Siły zbroyney, aby wrazie potrzeby gdy oto prawnie wezwani będą pomocy dodali.

(podpisano) Kalinka Sędzia Prezydujący.

Kuliczkowski Pisarz.

Jako zgodnie z Oryginalnym Wyrokiem wypisano, zaświadczam

Kuliczkowski Pis. rz.

W Krakowie przy Ulicy Szpitalney w Domu pod N. 607. dnia 2 Lipca b. r. popołudniu o godz. 3. odbędzie się publiczna Licytacya Stołków, kanap, kommod, Lanszafatów, Zwierciadel i innych sprzętów zaraz za gotową zapłatę. W Krakowie 28 Czerw 1823.

Skorczyński Kom. Sąd.

Komornik Sądowy wszech Inst: Rpltey Krakowskiej zawiadomia szanowną Publiczność iż d. 1. Lipca 1823 r. o godzinie 10ty ranney na Kleparzu przy Krakowie pod L. 44, to jest: na targu Konskim odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyą w drodze Eksekucyi Sądowej zajętych 4ch Koni z ubiorym na też służącym, tudzież Dorozki parokonney i pojazdu nowym fasonem wystawionego. Dnia zaś 8 Lipca r. b. w Krakowie przy Ulicy Grodzkiej pod L. 26 i 27 to jest: w Kancellaryi podpisanego Komornika Sądowego odbędzie się licytacya Kollji złotey brylantami wysadzanej, Sądownie 500 Talarów otaxowaney, którą to Kolljią stosownie do przepisów prawa każdego dnia o godzinie 10 ranney w Krakowie przy Ulicy Grodzkiej pod L. 200 widzieć można. — Chęć licytować mający na oznaczony czas i miejsca przybędą. — W Krakowie d. 27 Czerwca 1823 roku.

Tomasz Jarzyński, Kom: S.

Gdy W. Antoni Ferdynand Ziobrowski O. W. M. K. do rozpoczynania, promowania, popierania ugodzenia się w dobry sposób z kredytormi, podawania prozb, ustanowienia Obroncy, odbierania Wyroków, od takowych appellowania, i zgoła jednym słowem wszystk jego czynienia od nizey podpisany był upoważniony i umocowany, a że teraz dla rożnych okoliczności podpisania swoje Pleni-pencyją temuż daną odwołanie, ostrzega zatem ażeby odtąd nikt z tymże W. Ziobrowskim w żadne układy i czynności nie wchodził, gdyż podpisana tych nie przyzynie, i w przeciwnym razie sami sobie winę przypisać muszą. — W Krakowie d. 20 Czerwca 1823.

Anna z Komorowskiich Bleszyńska.